

НИС а.д. Нови Сад / НИС а.о. Нови Сад
Народног фронта 12 / Народног фронта 12
ОДБОР СКУПШТИНЕ АКЦИОНАРА / СОВЕТ ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ
Број (№): 70-3/SA-iz/XLI-3a
Датум (Дата): 27.05.2019

**ИЗВЕШТАЈ ОДБОРА СКУПШТИНЕ АКЦИОНАРА ЗА НАДЗОР
НАД ПОСЛОВАЊЕМ И ПОСТУПКОМ ИЗВЕШТАВАЊА АКЦИОНАРА
НИС а.д. НОВИ САД ЗА ПЕРИОД АПРИЛ 2018. – МАЈ 2019. ГОДИНЕ**

У складу са чланом 329. став 1. тачка 16. Закона о привредним друштвима и чланом 8.23 Статута НИС а.д. Нови Сад, у циљу извештавања акционара на редовној (годишњој) Скупштини акционара, Одбор Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара у склопу својих овлашћења и надлежности, Годишњој Скупштини акционара НИС а.д. Нови Сад (у даљем тексту „Скупштина акционара“) која се одржава у јуну 2019. године подноси следећи извештај:

- **Давање мишљења о извештавању о рачуноводственој пракси и пракси финансијског извештавања НИС а.д. Нови Сад и његових повезаних друштава**

Одбор Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара (у даљем тексту „Одбор СА“) је пратио примену рачуноводствене праксе и праксе финансијског извештавања, анализирао годишње и кварталне појединачне и консолидоване финансијске извештаје и извештаје о пословању и, након расправе са руководством и прибављања објашњења, давао мишљење да се ти извештаји могу разматрати на седницама надлежних органа. Финансијски извештаји су састављани у складу са прописима Републике Србије и са Међународним стандардима финансијског извештавања, а извештаји о пословању у складу са Кодексом корпоративног управљања. На основу прве примене измењених Међународних стандарда финансијског извештавања извршено је обезвређење пласмана по дугорочним кредитима датим зависним предузећима и краткорочних финансијских пласманам које је у књигама НИС а.д. књижено на терет нераспоређене добити ранијих година, у износу од 8,9 милијарди динара (75 милиона евра). Рачуноводствене политике примењене приликом састављања годишњих финансијских извештаја за 2018. годину детаљно су обелодањене у напоменама уз финансијске извештаје. На финансијске извештаје за 2018. годину независни ревизор изразио позитивно мишљење.

Одбор СА за надзор је анализирао кварталне извештаје о пословању и годишњи извештај о анализи пословања и о тим извештајима израђивао коментаре о којима је расправљао са руководством и давао препоруке за унапређење квалитета извештавања, као што је укључивање додатних инфомација у те извештаје које омогућавају детаљнију анализу пословања и о томе редовно извештавао чланове Одбора Директора које је поставио мањински акционар. Такође, Одбор СА је сугерисао

да се измене методологије извештавања врше пре, а не након доношења бизнис плана, како би праћење остварених резултата у односу на бизнис план било олакшано и предлагао ближу сарадњу са руководством везано за сам процес прављења бизнис плана.

Одбор СА је анализирао и финансијске извештаје зависних друштава НИС-а у Републици Србији и иностранству и давао мишљење да се ти финансијски извештаји, који су укључени у консолидоване финансијске извештаје, могу разматрати на седницама надлежних органа.

Одбор СА за надзор је редовно пратио и анализирао пословање зависних друштава у иностранству и давао предлоге Одбору директора у вези мера које треба предузети за унапређење пословања тих друштава, уз скретање пажње на губитке које инактиве у Бугарској, Румунији и БиХ константно остварују, што је онемогућило отплату одобрених кредита и довело до поменутог обезвређења тих кредита у финансијским извештајима НИС а.д. Укупни кредити пласирани у инактиве са припадајућим каматама и кумулативни губици зависних предузећа обелодањени су у финансијским извештајима НИС а.д. Обзиром на велика средства уложена у пословање инактива, Одбор СА је из године у годину, на састанцима са руководством, као и кроз периодичне анализе пословања са питањима и сугестијама упућених руководству, сигнализирало на сталне губитке које та предузећа остварују.

Одбор СА је посебну пажњу посветио пословању зависног предузећа у Бугарској и предложио Интерној ревизији да изврши ревизију његовог пословања. Одбор СА је у више наврата скретао пажњу и постављао питања која се односе на куповину станица за снабдевање горивом и на парцеле потребне за бензинске станице, као и на куповину и управљање складиштем Костин Брод. Имајући у виду све наведено, као и налазе Интерне ревизије, менаџмент НИС-а је у поменуто предузеће поставио ново руководство чија је обавеза да након три месеца од именовања, Одбору СА достави план рада свог једногодишњег мандата. До дана састављања овог извештаја, Одбору СА није достављен тражени план рада.

Рачуноводствене политике су усаглашене са законским прописима Републике Србије, што значи да су и финансијски извештаји Друштва усаглашени са тим прописима. На основу наведених чињеница, Одбор СА за надзор даје Скупштини акционара мишљење да су сви финансијски извештаји и извештаји о пословању за 2018. годину које Скупштина акционара треба да усвоји веродостојни и потпуни.

- **Извештавање о пословању НИС-а и усклађености пословања НИС а.д. Нови Сад са законским и другим захтевима регулаторних тела и праћење уговора склопљених са повезаним лицима у смислу Закона о привредним друштвима**

Одбор СА је редовно пратио пословање НИС-а кроз анализу докумената који су му били достављени на разматрање и давање мишљења. Ти документи укључују бизнис планове, извештаје о пословању, извештаје о постинвестиционом мониторингу, уговоре са повезаним лицима где постоји лични интерес, извештаје о уговорима чија је вредност већа од 5 милиона ЕУР, као и друге документе везане за пословање Друштва.

Одбор СА за надзор је пратио процес уговарања радова и реализацију пројекта Дубока прерада, постављао питања од значаја везана за тај пројекат у вези којих је добијао тражену документацију. Представници Одбора су указивали на потребу да се процес уговарања и реализација пројекта Дубока прерада врши применом методологије која се примењује и за остале инвестиционе пројекте у оквиру НИС-а. Одустајање од прописане

процедуре, оставља могућност за субјективност и арбитрарност приликом одлучивања и резултира избором извођача чија ценовна и технолошка оправданост није очигледа. Одбор СА за надзор је због тога организовао састанке са руководством и наставио да прати ток реализације и имплементације пројекта Дубока Прерада, укључујући и процес ремонта рафинерије, константно указујући на значај поштовања предвиђених рокова и квалитет самих радова.

Од почетка процеса изградње Дубоке Прераде, Руководство Project Office-а је кроз редовне месечне извештаје о степену готовости пројекта Дубока Прерада, извештавало представнике мањинског акционара. Тренутно постоје динамичка кашњења према извештају Project Office-а, што је констатовао и Одбор СА. То се посебно односи на реализацију изградње и монтаже ценовода, на шта је Одбор СА указивао при избору извођача и испоруке појединих делова опреме. Све наведено је изазвало кашњење пројекта.

Капитални ремонт је планиран током фебруара - марта 2019 године, где је предвиђено да се пратеће активности поделе на Блок Прерада и Project Office Дубоке Прераде ради спајања будућег постројења Дубоке Прераде са остатком Рафинерије (првенствено МНС). Предвиђено је да Project Office спроведе активности везано за ремонт Рафинерије до 30. марта 2019. године. Због кашњења ремонта Рафинерија је почела са комерцијалним радом тек 6. маја уместо 8. априла 2019. године. Одбор СА је од руководства тражио комплетан извештај о разлозима, као и процени штете која је настала због кашњења ремонта Рафинерије, али до дана састављања овог извештаја, није достављен одговор.

Одбор СА за надзор је анализирао уговоре о продаји моторних горива, коју су укључени у кварталне извештаје за уговоре преко 5 милиона евра и инсистирао на усклађеност тих уговора са ценовном политиком, као и усклађеност ценовне политике коју је донео Блок Промет са другим нормативним актима НИС-а, укључујући акт РО-04.00.01 – Комерцијална политика Блока Промет, у коме се на страни 19, код утврђивања рабатне скале, наводи да рабатна скала може бити наведена у ценовнику само у форми **без двосмисленог тумачења термина и услова**. Одбор СА за надзор сматра да се Комерцијална политика мора стриктно поштовати, односно да лица одговорна за спровођење комерцијалних активности не могу доносити посебне Одлуке, „за изузетне случајеве“, које нису дефинисане ценовном политиком. Ценовна политика мора бити усклађена са комерцијалном политиком дефинисаном документом РО-04.00.01., како би се транспарентно и истоветно примењивала на све купце.

Одбор СА за надзор је указивао и на пропусте настале приликом анексирања уговора са купцима. Уочена је неконзистентност у поступку прибављања сагласности и упознавања Одбора СА за надзор са напред поменутих анексима. Представници Одбора СА инсистирали су на принципијалном ставу да анекси свих уговора који су били предмет изјашњавања Одбора СА за надзор, морају кроз истоветну процедуру бити одобравани од стране чланова Одбора Директора. Накнадно урађеном анализом, утврђено је да су оваквим анексима мењани комерцијални услови и то на начин који није био унапред дефинисан постојећом комерцијалном политиком. Представници Одбора СА за надзор инсистирали су на поштовању усвојених комерцијалних политика у циљу унапређења транспарентности рада компаније и очувања конкурентности велепродајног тржишта нафтних деривата.

Одбор СА за надзор је анализирао и потенцијалне пројекте везане за проширење малопродајне мреже у Републици Србији. С тим у вези, представници одбора су организовали састанке и са представницима других државних органа и помогли у прикупљању информација које су употпуниле слику о исплативости самог пројекта.

Руководство НИС-а је уважило сугестије Одбора СА приликом одлучивања о напред поменутом пројекту.

Одбор СА за надзор је давао мишљење на утврђене пондере, циљеве и амбициозне циљеве у производним контрактима и на оцене руководства о испуњености циљева у складу са методологијом, ради утврђивања укупних оцена у систему УПЦ. У вези с тим постављана су конкретна питања руководству на која су добијени одговори.

У обављању наведених послова Одбор СА је сарађивао и са Комисијом Одбора директора за ревизију и његови чланови су присуствовали свим седницама те Комисије. Чланови Одбора СА за надзор су присуствовали и свим седницама Одбора директора

- **Праћење рада независног ревизора у погледу квалификованости, независности и способности независног ревизора НИС а.д. Нови Сад**

Одбор СА за надзор је пратио рад независног ревизора и констатовао да је независни ревизор је професионално обавио ревизију у складу са процедурама садржаним у Међународним стандардима ревизије. На основу сазнања добијених кроз праћење рада и сарадњу са независним ревизором, Одбор СА је оценио да је независни ревизор ефикасно обавио ревизију и изразио позитивна мишљења о годишњим појединачним и консолидованим финансијским извештајима за 2018. годину састављеним у складу са прописима Републике Србије, као и финансијским извештајима састављеним у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања.

Независни ревизор је доставио и посебан извештај са налазима и запажањима до којих је дошао у току ревизије, а који су од значаја за унапређење пословања Друштва.

Праћење рада независног ревизора је такође и у надлежности Комисије за ревизију, са којом је Одбор СА редовно сарађивао. Комисија за ревизију је саставила свој извештај о раду у коме је констатовано да је независни ревизор квалификован и независан од руководства Друштва и да је ревизију обавио квалитетно и у складу са Међународним стандардима ревизије.

Одбор СА је разматрао предлог руководства о избору ревизора финансијских извештаја, којом је предложено да се за ревизора финансијских извештаја за 2019. годину поново изабере друштво за ревизију PriceWaterhouseCoopers d.o.o., Београд. Одбор СА је дао позитивно мишљење на предлог Одлуке о избору и даје препоруку Скупштини акционара НИС а.д., Нови Сад да за ревизора финансијских извештаја за 2019. годину изабере друштво за ревизију PriceWaterhouseCoopers d.o.o., Београд.

- **Одлука о расподели добити за 2018. годину**

Одбор СА је разматрао предлог Одлуке о расподели добити НИС а.д., Нови Сад за 2018. годину, исплати дивиденде и утврђивању укупног износа нераспоређене добити НИС а.д., Нови Сад. Тим предлогом Одлуке је предложено да се акционарима изврши исплата дивиденде у висини од 25% од остварене добити исказане у појединачном билансу успеха НИС а.д., Нови Сад за 2018. годину. Уговором о куповини и продаји акција НИС-а је предвиђено да се исплата дивиденде врши у висини од најмање 15% остварене добити, што значи да је предложена одлука у складу са прописима и са Уговором о куповини и продаји акција НИС-а.

- **Сарадња са унутрашњим надзором**

Одбор СА за надзор је пратио рад Интерне ревизије кроз разматрање њених планова рада и појединачних извештаја о извршеној ревизији и давао предлоге за вршење ревизије појединих области пословања. Одбор СА за надзор је мишљења да су интерне ревизије обављене, а извештаји састављени у складу са професионалним стандардима. На основу анализе пословних активности НИС-а и пословања његових зависних друштава Одбор СА за надзор је давао конкретне предлоге интерној ревизији да изврши ревизију пословања појединих зависних друштава и појединих пословних процеса, када је проценио да постоје ризици који захтевају пажњу руководства. Један од налаза Интерне Ревизије, коме је Одбор СА посветио посебну пажњу, тиче се Извештаја о извршеној ревизији - Продаја Битумена у Блоку Промет. Како су у поменутом извештају, констатоване неправилности у оквиру самог процеса и начина продаје, Одбор СА је на састанку са представницима Интерне Ревизије указао на постојећи негативан утицај на остварене резултате Блока Промет, који се одражавају и на укупно пословање НИС-а. На основу разматрања резултата извршених интерних ревизија Одбор СА за надзор се уверио да су предлози дати Интерној ревизији били оправдани, као и да је руководство на основу налаза интерне ревизије предузело одговарајуће мере за отклањање недостатака и побољшање ефикасности пословања.

- **Остале активности Одбора СА**

Ради праћења пословања Друштва, Одбор СА је ангажовао једног главног експерта и два експерта за праћење пословања и спровођења стратегије, који су му припремали подлоге за анализу финансијских извештаја, анализу Бизнис плана за 2019. годину, анализу предложених инвестиционих одлука и извештаја о пост-инвестиционом мониторингу, као и за праћење редовног пословања. О својим налазима и мишљењима Одбор СА је извештавао чланове Одбора директора. Чланови Одбора СА за надзор су учествовали у раду Комисије за набавку/продају сирове нафте. Такође су били присутни и на другим састанцима на које су били позивани.

27.05.2019. године

ПРЕДСЕДНИК ОДБОРА СА

ОДБОР ЗА НАДЗОР
НАФТЕ И ПРОМЕТ
СА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
"НАФТНА
ИНДУСТРИЈА"
СРБИЈА
А.Д.
НОВИ САД